

VISIONER, VIDEN OG VEJ – ET OPLÆG OM UDDANNELSE AF SYGEPLEJERSKER DER KAN DERES KRAM, OG VED HVAD DE GØR

v. Randi Brinckmann, dekan,
Københavns Professionshøjskole

Randi Brinckmann
onsdag den 11. maj 22

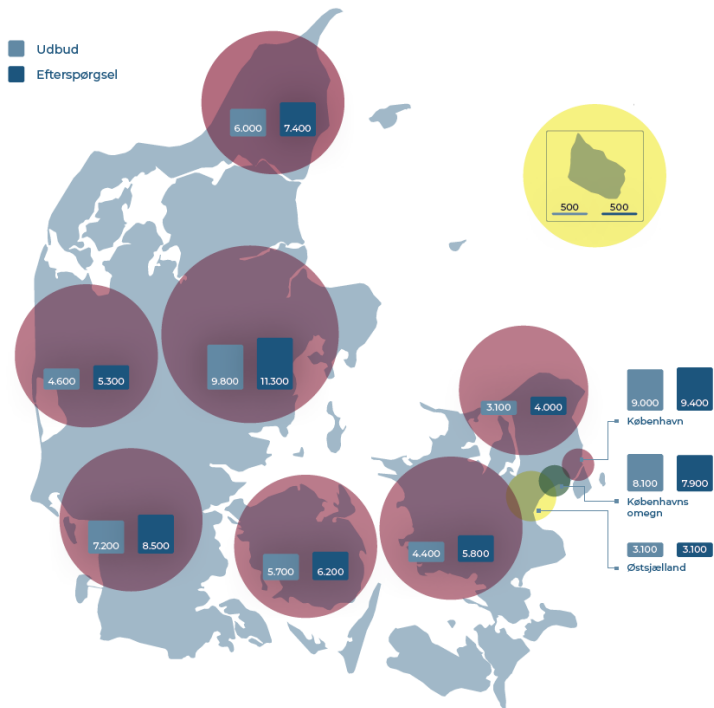

Hovedpointer

- Hvordan ser den demografiske udvikling ud?
- Hvilke udfordringer ser vi ind i forhold til rekruttering til sygeplejerskeuddannelsen?
- Hvordan forbereder vi (i fællesskab) de studerende og nyuddannede dimittender til professionen?
- Visionerne for fremtidens sygeplejerskeuddannelse – hvor vil vi gerne hen?

1. HVORDAN SER DEN DEMOGRAFISKE UDVIKLING UD?

Udfordringer med at tiltrække sygeplejersker i dag og i fremtiden

Danmark vil i 2030 mangle 8.200 sygeplejersker, svarende til 14 procent af det samlede antal sygeplejersker i arbejdsstyrken i 2018.

Damvad Analytics for Danske Professionshøjskoler, maj 2021

Det er vanskeligt at rekruttere sygeplejersker

Den forgæves rekrutteringsrate for sygeplejersker er **47 procent**. Det svarer til 1.130 forgæves rekrutteringsforsøg i juni-november 2021.

Rekrutteringssurvey, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR), marts 2022.

BAGGRUND Læsetid: 7 min.

Læger må droppe operationer i massevis, fordi manglen på sygeplejersker er så stor

Kirurger og bedøvelseslæger på flere danske hospitaler og i forskellige specialer kan ikke udføre operationer, de egentlig har tid til, fordi de relevante sygeplejersker mangler. De må derfor henvise flere patienter til det private, men mange må også vente længere tid på indgreb. Det frustrerer lægerne, at der ikke er gjort noget ved sygeplejerskemanglen

Kommune går nye veje for at tiltrække flere sygeplejersker

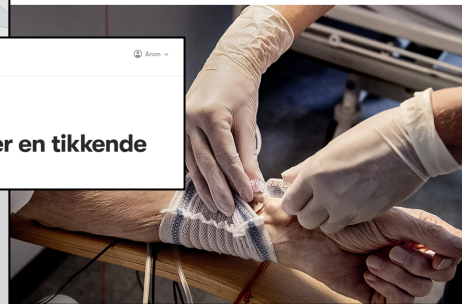
Nye stillinger skal tilpasses unge og gamle, så flere vælger sygeplejefaget til i Ringkøbing-Skjern.

Arbejdsmarked Artikler Debat Job & Navne Podcast Q

5. juni 2019 kl. 03:00

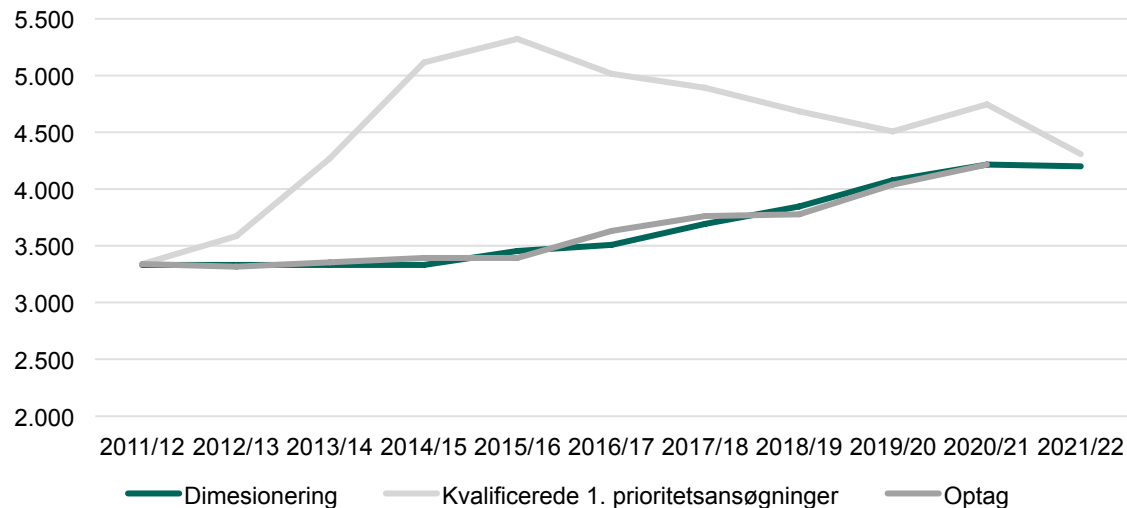
Debat

Sygeplejersker: Mangel på sygeplejersker er en tikkende bombe under velfærd

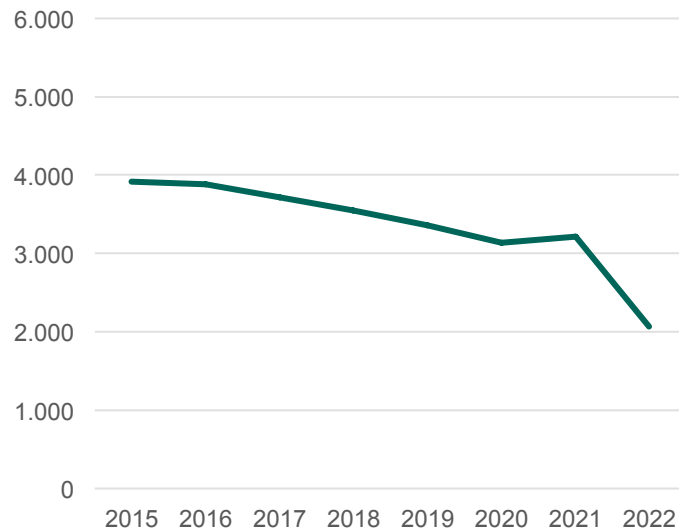
Fald i ansøgere, men ind til nu stigende optag på sygeplejerskeuddannelsen

Udvikling i kvalificerede 1. prioritetsansøgere, optag og dimensionering - sygeplejerske

- Antallet af 1. prioritetsansøgere var 5.110 i 2020/21

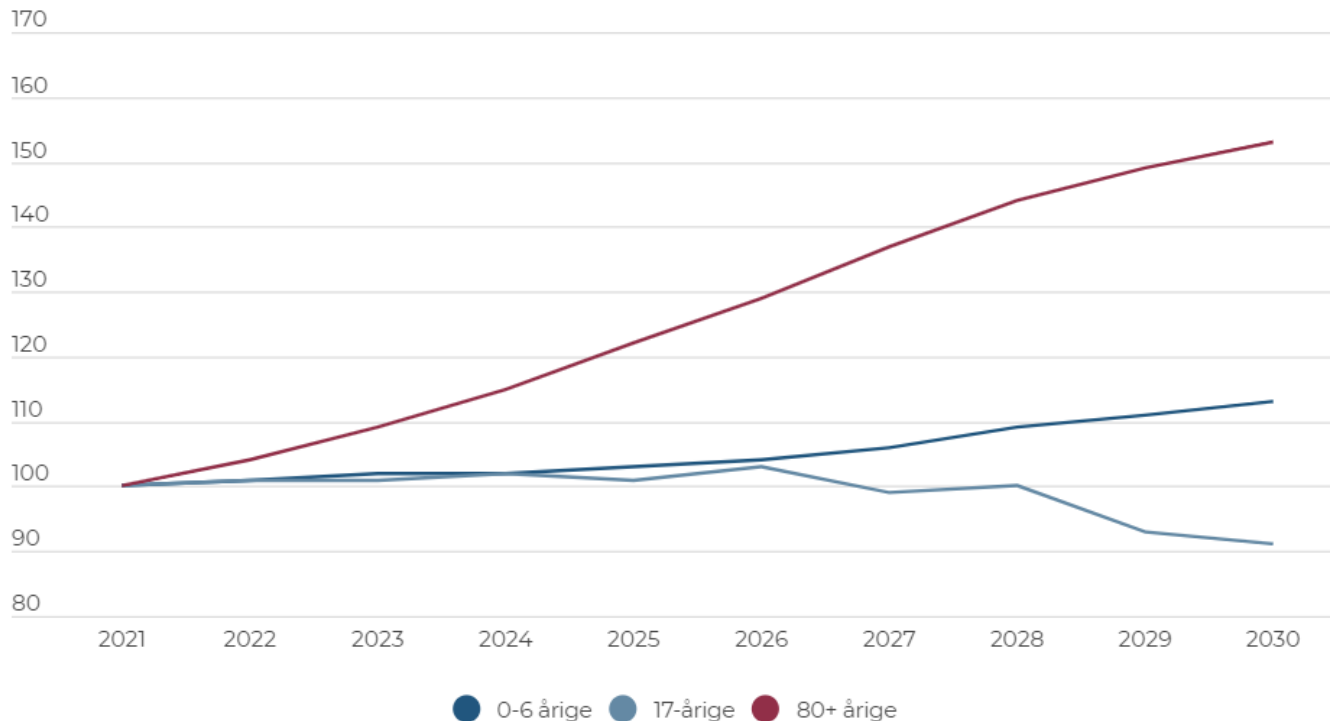
Udviklingen i antal 1. prioritetsansøgere til kvote 2 - sygeplejerske

- Fald i 1. prioritetsansøgere til kvote 2 på 36 % fra 2021 til 2022

Flere ældre og færre unge frem mod 2030 - stort og stigende behov for sygeplejersker

Figur 1. Fremskrivning af de 0-6 årige, 17-årige og 80+årige (indeks 100 = 2021)

Kilde: Danske Professionshøjskoler på baggrund af Danmarks Statistik befolkningsfremskrivning, 2021

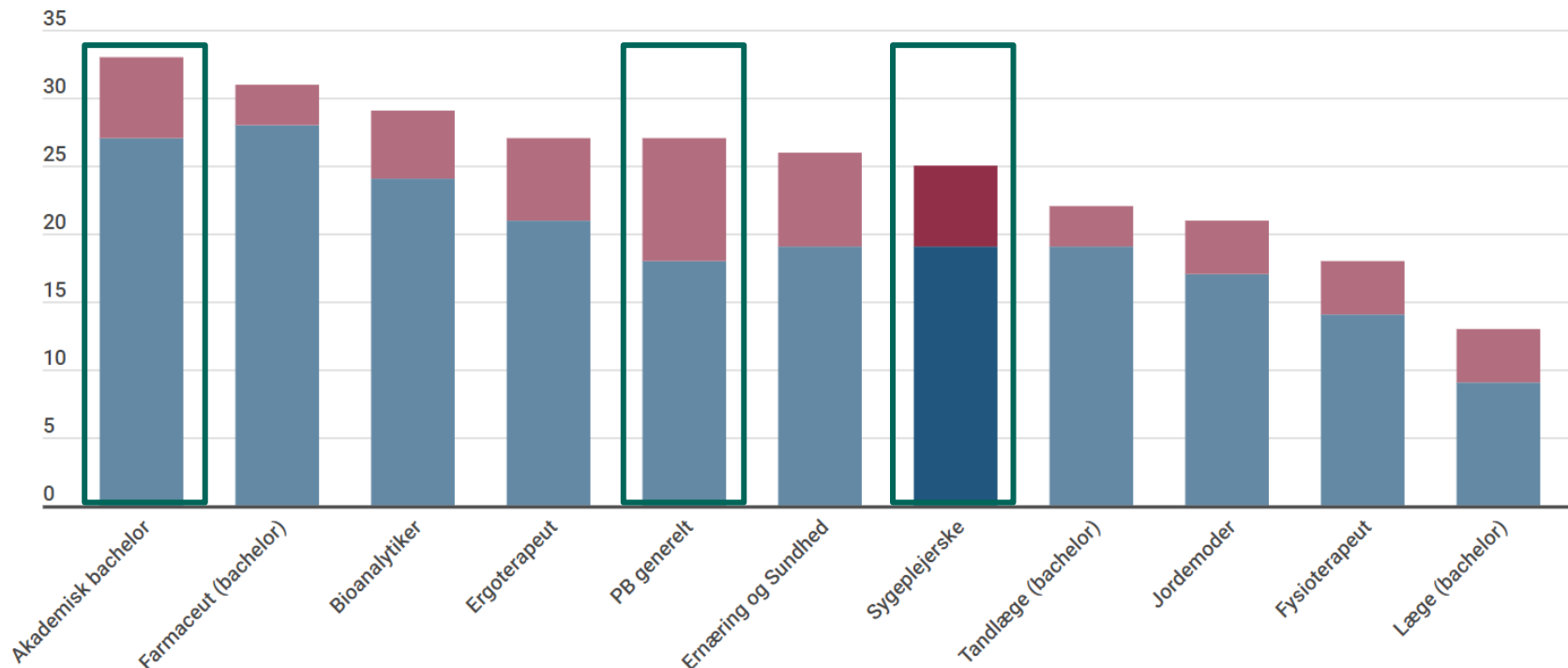
Der vil i Danmark vil være færre unge og flere småbørn og ældre.

Frem mod 2030 vil der være

- 9 pct. færre 17-årige i hele landet
- 14 pct. flere børn på 0-6 år
- 59 pct. flere 80+ årige ift. 2020

Frafald på sygeplejerskeuddannelsen

Sygeplejerskeuddannelsen har et lavere frafald end både akademiske bacheloruddannelser (33 pct.) og professionsbacheloruddannelser (27 pct.)

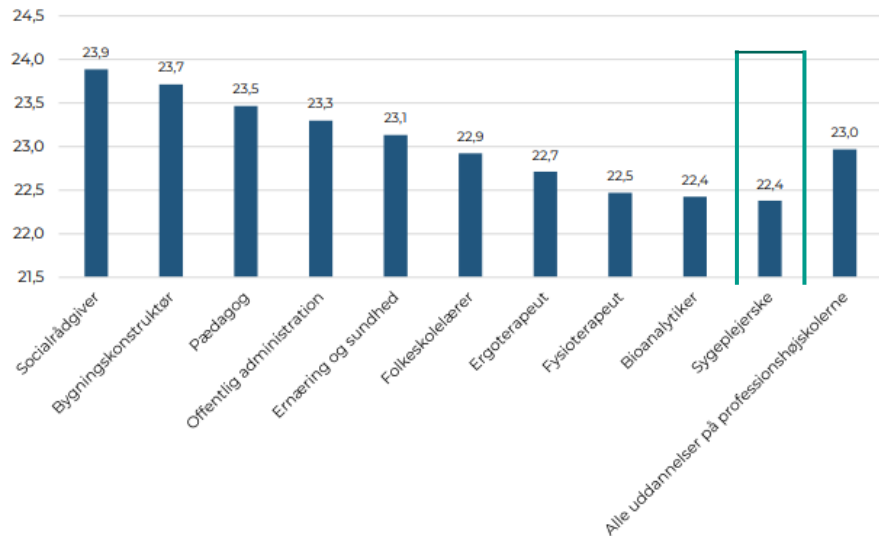
Blå=Frafald med studieskift Rød=Frafald uden studieskift

2. HVILKE UDFORDRINGER SER VI IND I FORHOLD TIL REKRUTTERING TIL SYGEPLEJERSKEUDDANNELSEN?

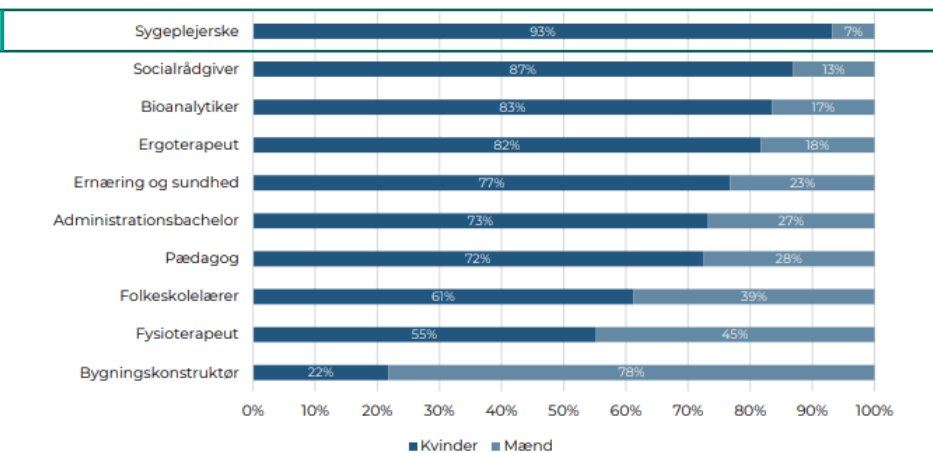

Blandt de ti største professionsuddannelser har sygeplejerskeuddannelsen flest kvinder og de yngste studerende

Figur 3.2. Medianalderen for optagne studerende på de ti største uddannelser på professionshøjskolerne, 2020

Figur 3.4. Andelen af mænd og kvinder på de 10 største uddannelser på professionshøjskolerne, 2020

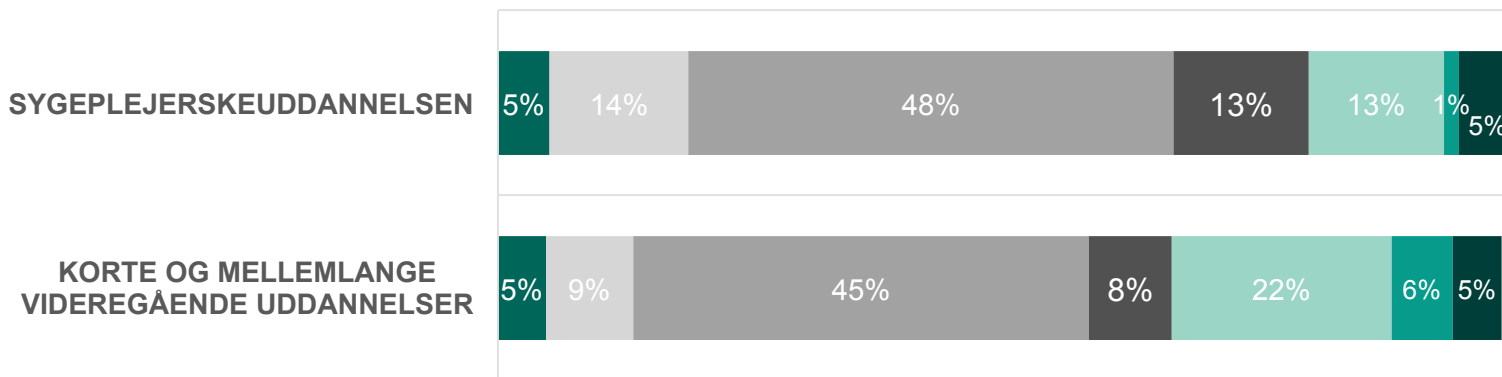

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Uddannelsesbaggrund før optag

Sygeplejerskeuddannelsen rekrutterer 48 procent af de studerende fra STX.
Det er højere, end de øvrige professionsuddannelser, som pt. ligger på 38 procent.
Kan vi fastholde det niveau fremover?

- Grundskole
- Erhvervsfaglige uddannelser
- STX
- HF
- Øvrige gymnasiale uddannelser
- Korte videregående uddannelser
- Mellemlange og lange videregående uddannelser (inkl. ph.d)
- Ukendt

Hvad kan vi gøre for at tiltrække de unge?

Brobygning til de gymnasiale uddannelser:

- Studiepraktik, hf-praktik, studerende for en dag
- Fokus på at rekruttere fra STX
- Etablering af mere systematisk samarbejde med gymnasierne
- Strategisk samarbejde med VUC'er i regionen
- At gymnasier peger mere mod fagområder som fx sundhed og skole.

Rekrutteringsarrangementer

- Ungdommens folkemøde
- Karrieredage
- Åbent hus på hospitalerne

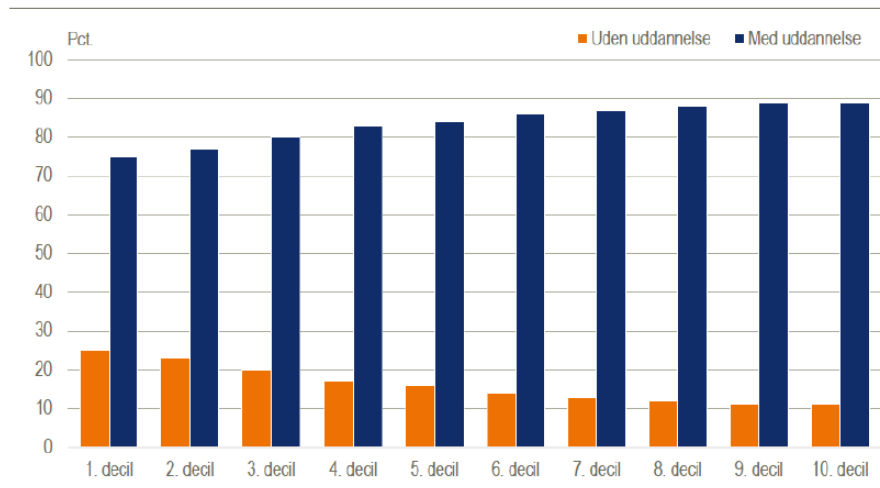
Hvad driver de unges uddannelsesvalg?

Hvad siger de unge?

- Det kan man altid blive
- Ingen penge eller prestige
- Farvel karriere
- Hold jer væk
- Det er for kvinder

Kilde: Studievalg Danmark

30-årige uden og med uddannelse, fordelt på forældres indkomst. 2018

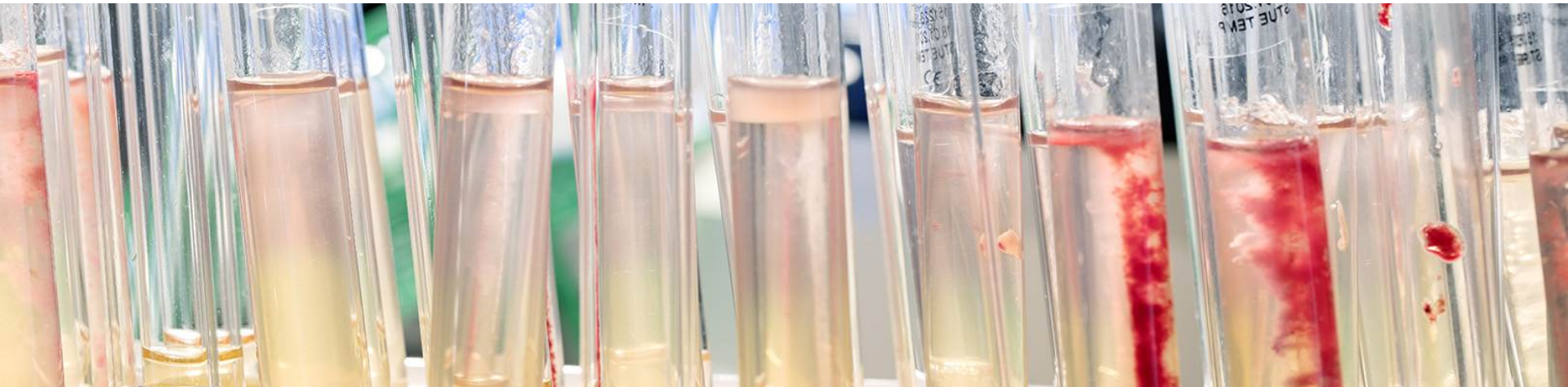

2. HVORDAN FORBEREDER VI (I FÆLLESSKAB) DE STUDERENDE OG NYUDDANNEDE DIMITTENDER TIL PROFESSIONEN?

Sygeplejerskeuddannelsen har et godt afsæt

- Gode grunduddannelser (Evaluering af sundhedsuddannelserne 2021)
- Relevante og fagligt udviklende efter- og videreuddannelser (Evaluering af efter- og videreuddannelser på sundhedsområdet, Rambøll, 2020)
- Forskning og udvikling – Professionshøjskolerne er godt på vej til at kapacitetsopbygge (Evaluering af FoU på professionshøjskolerne, UFM, 2020)

Hvad gør vi allerede?

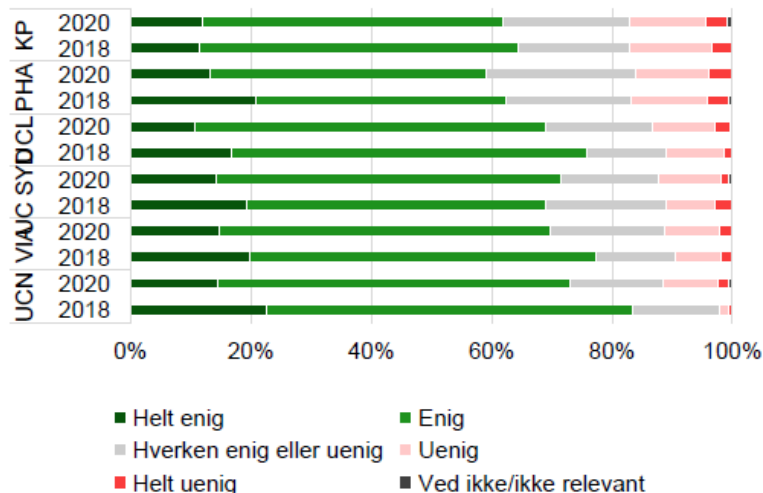
Mere praksisnær og professionsrettet uddannelse

- Sygeplejersker skal mestre både kliniske kompetencer og teoretisk viden
- God balance mellem de kliniske og teoretiske elementer i sygeplejerskeuddannelsen
- Konkrete tiltag siden 2008: Styrket fokus på kliniske kompetencer og praksisbasering
- Sygeplejerskeuddannelsen er blevet mere professionsrettet
- Fremadrettet fokus på at styrke sygeplejerskeuddannelsens praksisbasering og de studerendes kliniske kompetencer

Mere praksisnær og professionsrettet uddannelse

59-74 procent af dimittenderne på sygeplejerskeuddannelsen var i 2020 enige i, at deres uddannelse har rustet dem til deres nuværende job.

Figur 10: Min uddannelse har rustet mig til mit nuværende/seneste job

Hvordan uddanner vi dimittender med fingeren på pulsen og kompetencer til at lære nyt?

- 'Plug and play'-dimittender, er ikke attraktivt på den lange bane.
- De studerende skal udfordres og være med til udvikle i praksis, når de er i praktik.
- Vigtigt at de studerende prøver kræfter med ansvaret under uddannelsen.
- Karrieremuligheder og fastholdelse gennem videreuddannelse

Hvordan kan vi lette overgangen mellem uddannelse og job?

- Mere simulation og flere træne- og øveaktiviteter
- Nye praktikformer og fleksible modeller for praktik
- Forsøg med uddannelseshospital
- Forventningsafstemning mellem teori og praksis
- Fokus på supervision og introforløb, når vores nye dimittender kommer ud i første job
- Trainee-uddannelse med henblik på rekruttering (ansættelse sideløbende med uddannelse)

VISIONERNE FOR FREMTIDENS SYGEPLEJERSKEUDDANNELSE

Megatrends af afgørende betydning for sundhedsuddannelserne, EVU og FoU

Demografiske ændringer

Længere levetid – flere ældre og flere kronikere med komplekse sygdomsmønstre

Organisatoriske ændringer

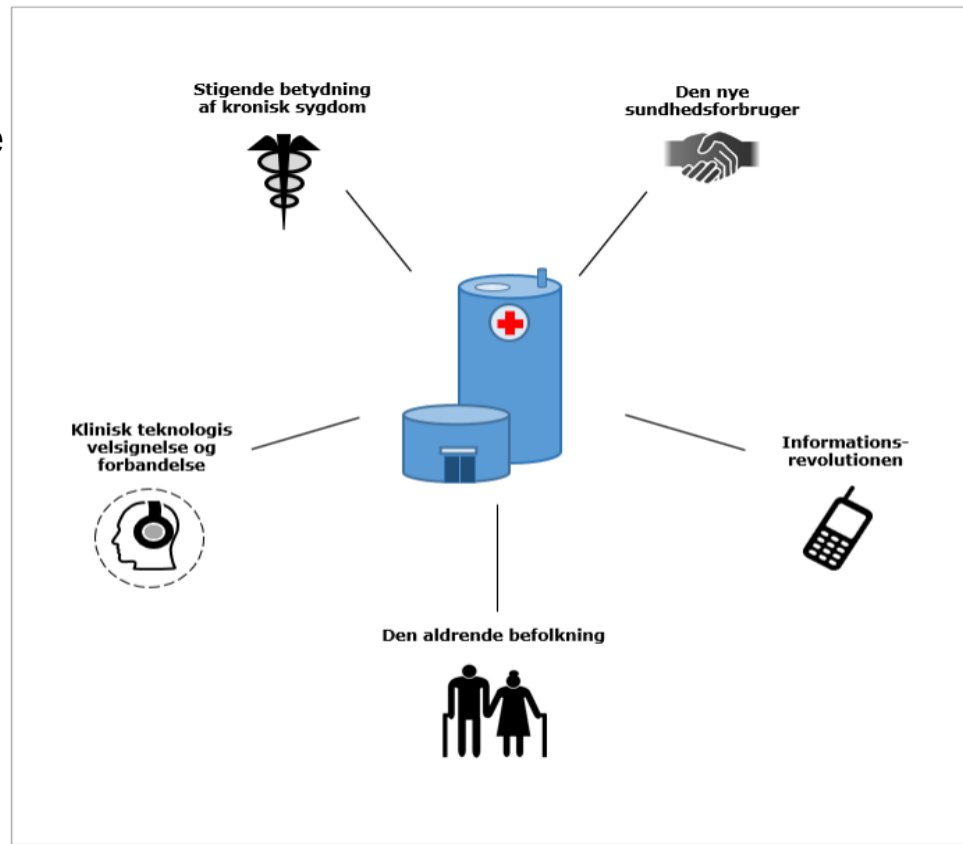
Øget vægt på det nære sundhedsvæsen → øget behov for specialistkompetencer

Fra patient til sundhedsforbruger

Stigende interesse for og krav til sundhed

Nye paradigmer, data, teknologi

Personificeret diagnostik og behandling/ personlig medicin, AI, robotter - informations- og datarevolutionen

Hvordan uddanner vi bedst til fremtiden?

Professionsidentitet

Innovation

Teknologiforståelse

Hvad er visionerne for fremtidens sygeplejerske?

Kommer sygeplejerskerne til at få en ny rolle?

Bliver klinisk lederskab det vigtigste for sygeplejerskerne?

Ser vi ind i et mere tværprofessionelt sundhedsvæsen?

Hvem skal skabe den evidens, der skal ligge til grund for det nære sundhedsvæsen?

Hvad er jeres visioner for
fremtidens sygeplejersker?
Spørgsmål og synspunkter

KØBENHAVNS
PROFESSIONS
HØJSKOLE